

VILNIS

"VILNIS"
AMERIKOS LIETUVIŲ
DARBININKŲ SAVAIT-
RASTIS, IŠEINA KIEK-
VIENĄ KETVERGĄ.

Adresas:
2513 So. Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

"VILNIS"

VIENTELIS DARBI-
NINKŲ SAVAITRASTIS
CHICAGO, ILL.

KAINA:

Metams	\$2.50
Pusei metų	\$1.25
Užrubėjuose	\$3.00
Pusei metų	\$2.00

Application for entry as second Class Matter is Pending

VOL. I.

Kaina 5c.

Chicago, Ill., Ketvergas, Rugpjūčio-August 12 d., 1920 m.

Price 5c.

No. 19

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Lenkai apleis Varšavą.

Londonas. — Iš Berlio praneša Londono Times'ui, kad Lenkijos valdžia ir talkininkų atstovai apleis Varšavą. Pranešime sakoma, kad Lenkijos valdžia persikels į Krakovą.

Paryžius. — Sibiro kavalerija tebeina Vokietijos parubežių linkui Mlavos, kurios paėmimas turėtų labai didelę svarbą, nes pertrauktų geležkelių susišėmus tarpe Varšavos ir Danzigo.

Lenkai nuolat traukiasi.

Bolševikai, pastaromis 48 valandomis, visur sumušę lenkus ir paėmė Ostrolenką. Raudonoji kavalerija keliai per upę Narvą, artimiausioje vietoje prie Varšavos. Jie taipgi mieria link Rytinės Prūsijos. Kavalerija paėmė Mičenc ir pasekmingai traukia pietų link. Didelės minios apsiginklavusių bolševikų traukia linkui Sedleco, o jų infanterija persikėlus per Bug upę, ties Matkina geležkelio stoties, atakuoja Ostrovą.

Bolševikai paėmė svarbius geležkelio centrus, Kovel ir Brody apylinkėse, ir tamsumo perėjo upę Bug iš Brest-Litovsko ir užėmė Tarespolį.

Veržimasis į Lemberg (Lvovą) tęsiasi, ir nustojimas Brody kenkia lenkams sutvirtinti pozicijas ant Stripa upės kranto.

Sako taktika netikus.

Francijos užrubežinių reikalų vedėjas gavo pranešimą nuo gen. Weygand, kuris užreikšia, kad Lenkijos planai, sulaukymui bolševikų pirmynžangos, yra visiškai netikę. Sako rusai didina savo eiles Bug upės apylinkėse ir apgali lenkų spēkas.

Keliolika devizijų lenkų kariuomenės, atsiskubinusios iš Galicijos stoti į mūšį prieš bolševikus, tapo suimtos (su kitais pulkais) pirma negu jos išlipo iš traukinio.

Francuzai, sužinoję, jog pietinė Rusijoje atnaujintas ofensyvas ir pergrupuoti bolševikų kareiviai.

Pirmas mušis bolševikams labai pavyko, jie sumušė gen. Wrangelio kariuomenę ir paėmė miestą Aleksandrov.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

LENKŲ PASIUNTINIAI VYKSTA DARYTI TAIKĄ.

Paryžius. — Lenkų pasiuntiniai, po taikos vėliava, pervažiuo bolševikų linijas, ir vyksta Minskan delei taikos derybų.

Lenkų atstovams suteikta galė daryti bile sutartis, bet jie instruktai laikytis to, kad bolševikai neturi teisės kisti į Lenkijos vidurinius reikalus, kas

reiškia, kad bolševikai negalės vykinti bolševizmo Lenkijoje.

Bolševikai vis da žengia pirmyn, visur bombarduodami lenkų pozicijas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Varšavos girdi kanuolių šaudymą.

Varšavos. — Šiame mieste jau girdisi rusų kanuolių šaudymas šiaurinėje miesto pusėje. Dienos laike girdėjosi artelėrijos ugnis Narv upės apygarde, kur bolševikų kavalerija sakoma yra tik 28 mylias nuo Varšavos.

Rusai paėmė miestą Przasnisz, apie 30 mylių į šiaurę nuo Varšavos, ir da eina pirmyn nežiurint lenkų pasipriešinimo.

Raudonos armijos žvalgai jau buvo tik kelias mylias nuo Danzigo-Varšavos geležkelio, sako vėlesni pranešimai.

Trys tukstančiai generolo Budenų kavalerijos perkelta iš pietų fronto į Mlavą apylinkę. Jie mieria į Varšavą. Jie sukinėjasi apie šiaurinių lenkų fronto sparną.

Dedamos didelės pastangos sulaukyti rusus. Siunčiama tankos, kavalerija ir orlaiviai ir dedama desperatiškos pastangos sulaukyti raudonąją kavaleriją.

Varšavos dabar daugiau panašus į militarinį geležkelių centrą, negu į šalies sostinę. Eilės tankų, transportų, kavalerijos, artelėrijos ir infanterijos (pėstininkų) eina per miestą.

Birža užsidarė panikoj. Piniagai nupuolė visiškai. Už Amerikos dolerį sakoma gali gauti 400 markių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

LENKIJOS SIAUCIA BADAS.

Paryžius. — Atvykusieji iš Varšavos ir Paryžių žmonės pasakoja kad Lenkijoje baisiai siaučia badas ir ligos.

Iš priežasties didelių eksplozijų daugelyje vietų visai sunaikinta jėgai. Užmušta daug gyvulių, kiti paimti raudonos armijos. Delei stokos pieno miršta daug kudių. Choleros ir karštinės apidėmija visur baisiai platinas, tatau da pablogina jau ir taip sunkią padėtį.

Panikos apimti žmonės pėkšti, važiuoti, ir visais kitais galimais būdais, bėga į pietus ir vakarus, norėdami apsisaugoti nuo tu baisenybių.

Kurie kelevo į Krakovą pasakoja, kad visi keliai nukloti moterimis ir vaikais, nepajiegančiais bėgti.

Sanitarių įtaisymų visur stoka. Žmonės apimti baimės, kad tos apidėmijos gali išsiplatinti Austrijoje, Vokietijoje, Italijoje, Šveicarijoje ir Francijoje.

Visos Amerikos moteris apleidė Varšavą, likos tik keli raudono kryžiaus traukiniai, kurie prirengti apleisti bile valandą iš-

vežimui pasilikusių pagelbos įtaigų darbininkų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Italija nekariaus su Rusija.

Paryžius. — Iš pusiau oficialių pranešimų sužinota, kad Italija visiškai atsisako kariauti prieš Sovietų Rusiją. Ji taipgi atsisako imti dalyvumą siuntime Rusijai ultimatumo reikalaujant sulaukyti raudonos armijos žengimą Lenkijon.

Londono pranešimas sako, kad Britanija turi palinkimą priimti Sovietų valdžios vėliausioj notoj pasiūlymą, ir sakoma, jau prirengtas ultimatumui draftas. Ar jis bus rytoj pasiūstas, tai priklauso nuo to, kaip bus nuspręsta Milerando ir Lloyd George, Hythe konferencijoje.

Francijos viršininkai sako jog Lenkijos situacija yra taip labai seriozine, kaip ji buvo be gniu peritų kelių sąveikų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

FRANCIJOS SOCIALISTAI PRIEŠINAS.

Paryžius. — Prieš pat Milerando išvažiavimą, pasitarti su Lloyd George apie gelbėjimą Lenkijos, Francijos socialistų Partija išleido ultimatumą, kuriame užreikškė, jog pritarianti Rusijos revoliucijai ir stojanti prieš Anglo-Francuzišką imperializmą. Francijos socialistai eina išvien su generale darbo konferencija "organizuotis griežtam pasipriešinimui" kareis su Rusija, kuri reikštų paskandimą Europos liepsnoje.

Ultimatumė sakoma, "jei kriminalis mūsų valdžios projektas bus vykdomas, nė vieno kareivio, nė vienos kulkos, nė vieno patrono neduosime reakcinei kapitalistinei Lenkijos valdžiai. Viva Rusijos revoliucija! Viva darbininkų tarptautinė organizacija."

Tarptautinis mainierių kongresas Genevoj nubalsavo, kad ištikus kareis šaukti tarptautinį generalinį streiką, o jei tatau nepavyktų tai paskelbti boikotą ir naudoti kitokius būdus.

Francuzai, belgai, vokiečiai, anglai ir austrai delegatai vienbalsiai šaukė: "Šalin karė!"

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Jung. Valstijos siulė taiką Rusijai.

New York. — Žurnalas "Soviet Russia," N. 7-tam, paskelbė, kad Jung. Valst. buvo pasiūlę Rusijai taiką.

Informacijos gautos iš pasikalbėjimo Lenino su Japonijos laikraščio "Osaka Osahi" korespondentu Nakahira.

Korespondentas sako, kad jis

klausęs Lenino, kodėl sovietų respublika prižadėjo Estonijai užmokėti daug aukso, kuomet visas senas caro valdžios skolas atmeta.

Sąpsodamas, Leninas atsakė: "Estonija parodė gerą valią link sovietų valdžios, ir delto sovietų valdžia prižadėjo užmokėti koncesijas. Be to, tartis su turtingais labai sunku. Turčių kleso nieko nepaiso tik savo materialius interesus. Pavyzdžiui, paimkim Ameriką. Amerika pasiūlė Sovietų Rusijai taiką. Kada mes paegzaminavome tą pasiūlymą, negalėjome priimti, nes tatau buvo paremta išnaudojimu. Todel mes atmetėme."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

TAIKA SU RUMANIJA.

Paryžius. — Užsienio reikalų vedėjas gavo pranešimą, kad Rusija siulo Rumanijai taiką ir pataria siusti delegatus Karkovan.

Temps gavo pranešimą iš Pragos, kad Čeko-Slovakija paskelbė griežtą neutralitetą linkui karės tarpe Rusijos ir Lenkijos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

LIETUVOS PARLAMENTAS PRIĖMĖ TAIKĄ.

Kopenhaga. — Berlingske gavo specialią pranešimą iš Kauno, kuris sako, kad Lietuvos parlamentas užgyrė taikos sutartį su Rusija. Pagal sutartis, rusai turės evakuoti užimtą Lietuvos teritoriją ir Vilnių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Indijos gyventojai boikotuoja Angliją.

Paryžius. — Iš Genevos atėjęs pranešimas skelbia, kad Mohamed Ali, žinomas Indijos mahometonų vadas, ir narys Kaliphat'o delegacijos Europoj, pasakė, jog 1 d. rugpjūčio visoj Indijoje prasidės ekonominis ir politinis boikotas prieš Angliją.

Ramus boikotas yra žinomas kaip ne ko-operatyvis judėjimas kurio priešakyje yra "Mahatma" Gandhi, žymus Indusų pasyvio prieššinimosi vadas, kuris kovuoja prieš aneksavimą mahometonų pasaulio ir panaikinimą Turkijos.

Sulig Mahamed Ali, tokį boikotą rems mažiausia 1,000,000 žmonių, ir tas judėjimas platinas po visą Indiją.

Jis užreikškė: "tas judėjimas greit suvienys ir sutvirtins visokias religines ir kitas grupes. "Tas judėjimas atkreiptas prieš Anglijos galią, taip, kad Anglijos valdžia negalėtų pildyti nė joki įstataymą arba žengti bent vieną žingsnį.

"Ramusis boikotas turi treją taktiką:

„Visi teisėjai ir viršininkai atsisako Anglijos titulų, duotų jiems Anglijos valdžios.

"2. Indusai kareiviai ir policistai padeda į šalį ginklus ir įrankius ir atsisako klausyti anglių komandos.

"3. Indijos žmonės atsisako mokėti taksus kol bus atsieltas jų tikslas.

"Šitas boikotas greit parodys, kad Indijos kontroliavimas, kuriuom Anglija taip didžiuojasi, bus tik mytas (pasaka). Mes prisirengę testuoti tokį boikotą per šėsis mėnesius. Jūs žinote ką tatau reiškia. Anglija greit pamatys, kad tatau bus užbaigta ryšių su ja."

Mušiai darbininkų su policija.

Denver, Col. — Kiek laiko atgal čia sustreikavo trampvųjų darbininkai. Kompanija nenorėdama išpildyti darbininkų reikalavimų, pasigabeno daug streiklaužių ir bandė sulaužyti streiką. Kaip streiklaužių darbu pradėjo trampvajai vaikščioti po miestą, tai streikieriai ir jiems pritariancios minios žmonių pradėjo užpildinėti juos. Keli streiklaužiai apkulti ir keli gatvekariai apdaužyti. Policija, kaip ir visuomet, pradėjo daryti "tvarką" ir įvyko daug susirėmimų tarpe policijos ir darb. Riaušės tęsėsi kelias dienas. Keliolika žmonių užmušta ir apie 50 sužeista. Sužeistųjų tarpė yra daug moterų, merginų ir vaikų.

POGROMAS ANT ITALŲ.

West Frankfort, Ill. — Amerikiečiai šiame mieste pradėjo daryti pogromus ant italų, pastarieji, žinoma, atsimokėjo tuo patim. Buvo daug didelių susirėmimų, daugelis žmonių sužeista ir užmušta. Dabar pašaukta daug kariuomenės, kuri numalšino maištininkus.

West Frankfort'e yra nemažai lietuvių ir lenkų, bet pranešimose sakoma, kad jų amerikiečiai nekludė.

Italus užpuolė, buk užtai, kad jie rašinėję juodrankiškus laiškus, bet tatau greičiausia bus tik priedanga. Priežastis šio pogromo, beabejonės ta pati, kaip ir visų kitų—kurstymas tikslu supjudyti darbininkus. Ten tęsiasi angliakasių streikas, tai vienybė, kad jie nelaimėtų streiko.

VOKIETIJA.

Berlinas. — Jei Francija bandys siusti kariuomenę ar karės reikmenis per Vokietiją, tai geležkelio darbininkai apšauks generalinį streiką visoj Vokietijoje. Vokietijos darbininkai stropiai prie to rengiasi.

Net ir Anglijos finansieriai priešinas kare. Jie priešinas tvirtindami, kad nepajiegs apfi-nansuoti šią karę.

Iš darbininkų judėjimo.

INDIA.

Karachi, India. — Išsiplatinęs geležkelio darbininkų streikas su paralyžavo susišėmus visoj šiaurinėj Indijoje. Viso streikuoja apie 20,000 darbininkų. Streikas palietė sekamus miestus: Karachi, Multan, Amritsa, Ferozepur, Ljudhiana, Wazaribad ir kitus tų apylinkių miestus.

Abelnai visuomenė simpatizuoja streikieriams, tik turtingi kapitalistai reikalauja valdžios, kad ji įsikištų į streiką.

Streikieriai pasiuntė Londonan kablegramą, prašydami, kad Nacionalė Geležkelio Darb. Unija pagelbėtų jiems streiką laimėti. Jie reikalauja pripažinti jų unijos, priemimo į darbą visų streikuojančių darbininkų, gvarantijos pakėlimo 75 nuosimėjų algos ir nekurių kitų reikalavimų. Ar jų reikalavimai bus išpildyti, sunku pasakyti.

BRITANIJA.

Britanijos darbininkai ir kareiviai laike daug didelių susirėmimų svarbiausiose visos šalies industriniuose centruose, kaip tai Liverpool, Glasgow, Manchester, Nottingham, Londone ir kituose, ir protestavo prieš rėmimą Lenkijos.

Londone susirinkimuose, kurie buvo laikomi miesto dalyje, vadinamoj Hyde park, buvo daug kareivių organizacijų atstovų. Jie dalyvavo kartu su darbininkų organizacijų atstovais.

Tarta apie šaukimą generalio streiko visose principalse industrijos šakose. Priimta delei to daug rezoliucijų.

Londonas. — Pastaromis dienomis čia atsibuvo nekurių Britanijos socialistinių organizacijų (prisidėjusių prie Trečio Inter.) konferencija, kurioje tapo suorganizuota Britanijos Komunistų Partija.

Britanijos — kaip ir Amerikos — Komunistų Partija, parlamentarinį veikimą naudos tik propagandai.

ŠVEICARIJA.

Geneva. — Internacionalio Mainierių Kongreso, pirmoj sesijoj padarytas įnešimas, kad ištikus kareis būtų šaukiamas generalis streikas pasipriešinimui jos. Įnešimas taipgi priimtas.

Belgijos delegacijos raporte, apie atgaivinimą tarptautinės mainierių organizacijos, buvo smerkami Vokietijos mainieriai už jų elgimąsi laike karės.

Amerikos (Jung. Valst.) mainierius atstovavo tulas Savage.

LITHUANIAN WEEKLY

"VILNIS"

(The Surge)

Published Every Thursday by

A. KAIRYS & CO.

Editor and Business Manager

J. A. DEMENTIS.

2513 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:

One year	\$2.50
6 Months	\$1.25
Copy	.05
Foreign countries	\$3.00
Advertising Rates on application.	

Application for entry as Second Class Matter is pending.

Apžvalga.

"VILNIES" SKAITYTOJAMS.

"Vilnies" N. 18-tas sulaukėtas pakeitimas, nes per Administracijos nepasipriešino, nepriduota paštui dviejų straipsnių vertimai.

Kurie negausite to numerio, arba gausite stūvintą, meldžiame nerugoti.

"V." Administracija.

"SOCIALISTŲ" ŠULAS STREIKLAUŽIAVO.

Kiek laiko atgal Waterburio lietuvių streikierių komitetas paskelbė visų streiklausių vardus. Tame sąraše buvo vardas ir Lietuvių "Socialistų" Sąjungos Pildomo Komiteto nario, T. Mato. Vėliau L. S. Dr. t. bandė tauti užginčyti, bandė išsiaiškinti p. Matą. Vienok pasirodė, kad tokį minėtą draugą pasielgęs yra nedarbininkas. Pasirodė, kad p. Matas streiklaūžis.

Prieš tokį draugą, pasielgimą — teisinimą streiklaūžio — N. E. W. Ass (New England Workers Association) lietuvių skyrius išnešė rezoliuciją, kuri tipo "Laisvės" Nr. 182. Čia perspaudinėme vieną tos rezoliucijos paragrafą:

"L. S. D. tikrindama, kad Tamas Matas nėra streiklaūžis, apsilenkia su teisybe, nes T. M. sugrįžo į darbą pačioje pradžioje liepos mėnesio, o mašinistų streikas dar nebuvo užbaigtas, ką parodo ir tas faktas, kad 9 d. liepos mašinistai per susirinkimą nubalsavo streiką testui. T. M. prieš grįžimą ir grįždamas į darbą agitavo ir kitus darbininkus grįžti į darbą prie streiklaūžavimo. T. M. streikieriams darbininkams prirodinėjo, kad streikas esą sulaužytas — pralaimėtas. Taigi, T. M. grįžo į darbą ir vedė kompanijoms naudingą agitaciją liuosniriai — neverčiamas bado ir t.t."

Reiškia, kaip tasai "socialistų" šulas neišsukinėty, vienok negali nuplauti tos dėmės priešdarbininkiško pasielgimo.

Streiklaūžavimas yra prasižengimas prieš darbininkų klasę, juo labiau kada streiklaūžaujama ne bado prievarta. Bandymas užtarti, išsiaiškinti tokių streiklausių irgi pasmerktinas pasielgimas.

Jei taip būtų pasielgęs kitos kokios organizacijos narys, komunistas ar šiaip nepritariantis smalaviriamas, tai "Naujieji" ir "Keleivis" būbnytų per kelias savaites. Bet kada taip pasielgė jų žmogus, dagi jų "sąjungos" Pild. Kom. narys, tai jie tyli. Gerai, tuomi pasirodė, kaip jiems rupi darbininkų gerovė.

BE MELO NĖ ŽINGSNIO.

Chicago lietuvių social-buržų organas taip priprato prie melo, kad nė žingsnio nežengia be jo; kaip maldinga kaimietė be poterio. Per kelis pastarus metus tas organas kaip įmanydamas šmeižė Rusijos bolševikus ir ramino save, kalbėdamas, kad bolševizmo dienos suskaičytos. Bolševizmui įsigalėjus social-buržų savęs ramina, bolševizmo puolimu, nuėjo niekais, tai dabar tas organas bando pateisinti savo melus ir jau kitaip kalba apie bolševikus. Vienok taip pripratus prie melo apseiti be jo yra sunku. Todel teisingas save jis vėl apmeloja bolševikus, ypač Leniną.

To organo N. 187, apžvalgoje, "aiškinama", kad budami toli iki šiol negalėjome gauti tikrų žinių apie "nuolatos vykstančias permainas bolševizme." Tik dabar laiks nuo laiko jau ateina žinių, kurios parodo, kad bolševizmas jau kitoks, negu pirmu buvo. (Žinoma, p. Grigaičio galvoj).

Papasakojęs kaip Leninas savo laiške liepia komunistams dalyvauti visur, darbininkų ganizacijose, social-buržų organas ve ką sako:

"Dabar mes vėl patiriame, kad bolševizmo vadai išsireiškė už parlamentarizmą, atmesdami tuo būdu taktiką tų komunistų elementų, kurie skaito gincluotą sukilimą vieninteliu darbininkų pasiluosavimo įrankiu."

Na, ar galima rasti biauresnį melą už šitą social-buržų organo pasakojimą? Kas nežino, kad bolševikai — Rusijos Komunistų Partija — priima parlamentarini veikimą tik propagandos skleidimui taip, kaip tatau priėmė Amerikos Komunistų Partija, Italijos Socialistų Partija ir kaip dabar priėmė Britanijos Komunistų Partija. Niekados nė Leninas, nė Trečio Internacionalo pirm. Zinovjevas neraišė, nė nesakė, kad bolševikai arba Trečias Intern. vartos parlamentą kaip įmonę perkeitimui kapitalistinės tvarkos socialistine-komunistine tvarka. Priešingai, Leninas rašydamas laišką Anglijos darbininkams išsireiškė, kad nors jam patiktų jei Anglijos darbininkai panaikintų kapitalistinę tvarką ramiu būdu, bet jis tiki, kad tatau negalima, nežiurint kaip gerai būtų išsibūlinę darbininkų organizacijos ir jų apšvietos budai.

Pasakos, kad bolševikai "labai persikeitė" taip pat melas. Social-buržų organas kaip ir visi oportunistai taikosi prie pergalėtojų. Bolševikai kaip rodo tosa pergalėtojai visų savo priešų, tai s-b. pradeda taikytis prie jų. Kadangi per kelis metus šmeižė juos, tai pradėti umai girti ir negražu ir gali būti pavojinga, nes ir akli pasiekėjai pradėtų niekinti savo vadą, matydami jo silpnumą ir pataikavimą. Todel tas organas sumanė apgauti savo pasekėjus, pirmiaus pasakyti, kad bolševikai dabar jau geri, jų taktika tokia kaip "socialistų," o pasakui laizytis prie jų.

Mes manome, kad social-buržams vistiek reiks pasilikti toj pačioj savo baloj. Pataikaudami jie neapvils susipratusių darbininkų. Jų kontr-revoliucinis darbas uždėjo ant jų nenuplaunamą priešdarbininkiską antspaudą.

PRIEŠ MNRTĮ SPARDOSI.

Susivažiavę Genevoj nabašninko (antro) "internacionalo" atstovai pareiškė, kad jie priešingi komunistų Internacionalui, kuris remia bolševikų valdžią Rusioj. Skaitant tą jų "pareiškimą" prisimena ta negudri laputė, kuri pamaciaus šermukšnio dogas džiaugė. daug primakosianti, bet kada nepasiekė tai pareiškus, jog uogos nesunokė, pasitraukė.

Trečias Internacionalas ne priima darbininkų klasės išdavių, kapitalizmo tarnu, o nabašninko "internacionalo" atstovai gerai žino, kad jie yra tokie, tai jiems daugiau nieko ir neliko kaip tik tokis "pareiškimas."

Su tuo ju pareiškimu niekas nesiskaito. Nesiskaito net ir tie, kuriems nabašninko atstovai taip gerai patarnavo laike karės ir vėliau kontr-revoliucijose.

Buržuazija su jais skaitės kol tas "internacionalas" buvo galingesnis. Dabar jis negyva raišė, tai ir apie jo "kogra" spauda pranešė tik keliomis eilutėmis.

Tas pareiškimas tai mirštančio balsas.

"DRAUGAS" NEBIO BOLŠEVIZMO.

Katalikų dienraštis "Draugas" N. 179, apskaitliavęs bolševikų spėkas, sako:

"Suklupdę Lenkų bolševikai sako jiems, kad nesitars su dvarponių atstovais, tik tai su darbininkų ir ukininkų reikalus ginančiais asmenimis. Lenkai ukininkų vadą socialistą Witos'ą pastatė ministrų pirmininku, darbininkų vadą socialistą Daszynski'ą pastatė jo padėjėju. Už dviejų nugarų sutupę kunigaikščiai, dvarponiai ir fabrikantai. (Ir kunigai. "V." red.). Deryboms prasidėjus, bolševikai nubaidys tuos ponus pasislėpusius užpakalyje socialistų. Witos'o su Daszynski' (abudu social-patriotai. "V." red.) padės nubaidyti. Sapiegos, Grabskio, Paderewskio vietą užims socialistai, gan greit radikališkesni už Daszynski' ir Witos'ą. Juodu gaus išgirsti apkaltinimus, kad susidėjo su ponais. Tokiu būdu šale socialistiškos Rusijos veikiai gali atsirasti socialistiška Lenkija.

"Jeigu prie to neprisidėtų Lietuva, tai vietoje žadėtų trijų milijonų aukso rublių, gautų tris milijonus nežadėtų botagų. Lietuvai nė a nei reikalo prisistinti. Jeigu jau pasauli užleja socializmo tvanas, tai ne Lietuvos darbas tą tvaną sulaukyti. Juk didžiojo pasaulio viešpatijos nei naugino Lietuvos, kad jas gelbėtų reikale. Jos niekuom mums nepadėjo."

"Draugas" nebijo bolševizmo. Jis sako:

"Mažai ko turinčiai Lietuvai socialistiškai persiorganizuoti yra nedidelis daigtas. Daugiaugavo kentėti Rusija, kol nepilnai tą padarė, dar daugiau kentės Vokietija..."

Tai matot kaip kalba kunigų "Draugas" apie bolševizmą. Daugelis rusų šventikų (popų) jau subolševikėjo. Kada Lietuvoj isisteigs tarybų valdžia, tai daugelis ir lietuvių kunigų su bolševikės. Bučys kaip progresyviausias ir mokyčiausias lietuvis kunigas (Amerikoje), bene bus pirmas.

Ar šiaip kalbėsime, ar taip, bet p. Grigaičiui šis-tas galima pasimokinti iš šito "Drauge" tilpusio straipsnio.

Vercika.

AR LIETUVOS VALDŽIA NE-ARESTUOJA BOLŠEVIKŲ, GRĮŽUSIŲ IŠ AMERIKOS?

Kada "Laisvė" pažymėjo, kad Lietuvos valdžia nenori išleisti grįžtančių iš Amerikos lietuvių bolševikų-komunistų, ir nekuriuos jų areštuoją, tai klerotautininkai, o ypač Lietuvos atstovybė, protestavo prieš tai. Atstovybės prmininkas, p. Vileišis, "Laisvės" Nr. 143 tarp-kito sakė:

"O šiaip, ar kas yra komunistu, ar tautininku, ar bolševiku — jeigu savo darbais nėra pasirodę Lietuvos valdžiai prieš, ir jeigu nėra padarę kokių kitų prasižengimų, jam kelias atviras."

Tokis p. Vileišio tvirtinimas vienok neteisingas. Vis daugiau ir daugiau laiškų ateina iš Lietuvos apie areštavimą sugrįžusių iš Amerikos lietuvių, kurie da nesugebėjo netik nieko veikti, bet net pasirodyti kuom esą. Kiek laiko atgal gavau laišką nuo savo brolio, kurio ištrauką čia talpinu. Jis rašo:

"Kaip brolis klausį apie Lietuvos valdžią, tai dabar yra išrinktas Steigiamasis Seimas vi-

sų žmonių ir pradės tvarkyti kraštą. Dabar po Steigiamoj Seimo susirinkimo yra paluosuoti visi tautos prasikaltėliai, net ir tie, kurie Amerikoje buvo bolševikais ir buvo areštuoti, sugrįžę irgi areštuoti Lietuvoj, bet dabar yra paleisti iš kėlių."

Čia aiškiai pasakyta, kad kurie buvo Amerikoje bolševikai sugrįžę Lietuvon tapo areštuoti ir tik Steig. Seimo nutarimu paluosuoti. Brolis, rašęs man viršminėtą laišką, yra didelis bolševikų priešin, ir jis rašė tatau nesmerkdamas Lietuvos valdžios. Jam rodos, kad taip reikia.

Stilsono areštavimas irgi patvirtina, kad Lietuvos valdžia areštuoja bolševikus, nežiurint ar jie prasikalsta prieš ją, ar ne, jei tik tokie žmonės buvo žinomi kitose šalyse kaip bolševikai.

Klerotautininkų, su p. Vileišiu priešakyje, bandymas apginti Lietuvos valdžią, išsiaiškinti jos žiaurumą ir persekiojimą nekaltų darbininkų, yra be pamato. Žinoma, p. Vileišis čia yra tik tam ir atsiųstas, tai nereikia stebėtis, kad jis bando užginčyti blogus Lietuvos valdžios darbus. Tačiau užginčyti tą, ką tuksantčiai Lietuvos darbininkų patvirtina, jam nepavyks. Jo gražūs žodžiai nepateisina pikty Lietuvos buržuazinės valdžios darbų.

J. Pauliukas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., August 12, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Svarbiansias klausimas.

Ką darys talkininkai — ar jie atvirai apšauks Rusijai karę, pasiųs savo armijas — ar taikysis su Rusija, tai svarbiausias šių dienų klausimas, kuriam jieško atsakymo milijonai viso pasaulio darbininkų ir nedarbininkų. Kaip Rusijos draugai taip ir jos priešai nekantriai laukia galutinio talkininkų nuosprendžio šiame klausime. Rusijos draugams, žinoma noris, kad ji taptų pergalėtoja, o jos priešams norisi, kad ji pralaimėtų; todėl kaip vieni taip antri laukia talkininkų nuosprendžio.

Iki šiol talkininkai kariavo su Rusija veik pridengtai. Jie rėmė Rusijos kontr-revoliucionierius — Čaikovskį, Kornilovą, Kalėdiną, vėliau Kolčaką, Denikiną, Judeničių, o dabar remia užpuolikus Wrangelį ir lenkų imperialistus. Bet sovietų Rusija sumušė visus kontr-revoliucionierius ir jau baigia lenkus. Nors rėmimas sovietų Rusijos priešų atėjo talkininkams labai brangiai, bet jie nieko nepelė. Sovietų Rusija šiandien galingesnė negu ji pirmiaus kada buvo. Talkininkams dabar lieka du keliu: padaryti su Rusija taiką išpildant jos reikalavimus, arba sumobilizuoti dideles galingas armijas ir užsmagti Rusiją.

Pirmasis kelias — daryti su Rusija taiką — lengvesnis ir greit galimas įvykinti, bet talkininkai nuo jo purtosi. Jie priprato diktuoti pasauliui tai nenori, kad jiems kas padiktuotų. Jie priprato imti o ne duoti, gi taika su Rusija kaip tik nieko nežada kas juos patrauktų, bent dabar taip rodos. Be to, jie atsimena Brest-Litovsko taiką ir jos pasekmes, ir tatau labiausiai juos krečia. Taikytis su ta Rusija, kurią jie taip labai niekina, yra netik negarbė, bet da gali būti ir pavojus. Milijonai darbininkų atsimena kaip talkininkai prisigėvo, kad jie nedarys taikos su Rusija kol ji bus bolševikine, kol Leninas bus jos premjeru, o kiti bolševikai komisarijus. Prisiminus tą viską, ir prisiminus kas gali sutikti ateityj, talkininkams darosi baisų taikytis.

Antras kelias — atvirai apšaukti Rusijai karę ir siųsti savo armijas — yra sunkus ir labai pavojingas. Visų pirma, karė jau nuvargino visų kraštų žmones, ypač beturčius. Karė atnešė ligas, skurdą ir nekuriuose šalyse badą. Visur pilna neapykantos prieš karę. Juo labiau, kad laike karės buvo skelbiama buk ji vedami delei mažų tautelių paluosavimo, už įvykinimą pasaulij demokratijos, ir t.t. Buvo kalbama, kad šita jau bus paskutinė karė. Gi dabar to viso nėra. Nė mažos tautelės nepaluosuotos, nė demokratija nevykinama, ir karė nepaskutinė. Kurie patikėjo tiems gražiems žodžiams šiandien mato, kad jie apsilvė. Jie mato, kad karė buvo vedama delei grobio. Dabar sukelti jų norą ir vėl kariauti, būtų labai sunkus darbas.

Bėgiu pastarų metų sovietų Rusija įsigijo simpatiją ir užtarmą viso pasaulio susipratusių darbininkų. Darbininkų organizacijos jau ir iki šiol darė kliutis vedime karės prieš Rusiją, nors talkininkai kariavo pridengtai. Susipratę darbininkai darė obstrukciją vėžant Rusijos priešams amuniciją, kareivius ir karės reikmenis. O kada talkininkai atvirai apšauktų Rusijai karę, tai nėra abejonės, kad visų šalių darbininkai da labiau priešintų ir darytų da didesnes kliutis. O vesti karę be darbininkų minių pritarimo veik visai negalima. Gerai buvo kariauti su Vokietija kuomet visur buvo jaučiama neapykanta prieš vokiečių militarizmą, despotizmą, kuomet buvo žmonės įgaidinti, kad Vokietija norinti užkariauti pasaulį. Bolševikai gi jau sūspėjo pasirodyti nepavykais pasauliui, ypač buturčiams. Jie netrokšta grobio, rinkų ir teritorijų. Ir darbininkų klesia žiuri į bolševizmą ne kaip į pavojų sau, bet kaip į išsiluosavimą. Todel talkininkams būtų sunku vesti karę, kuomet jų namieje darbininkai nepritarų.

Laikraščiai praneša, kad Anglijos darbininkų organizacijos jau užprotestavo prieš atsakymą taikytis su Rusija. O juk da tik pradžia.

Vesti pasekmingai karę prieš galingą Rusiją, talkininkai nepajiegs da ir delto, kad jie turi savo "globoj" kolonijas, kurios prie pirmos progos nori pasiluosuoti. Mesopotamija, Morokas ir kitos kolonijos laukia kada Francija atims arba sumažins savo kariuomenę ten. Šimtai milijonų Indijos ir Egipto gyvenytojų nekantriai laukia kuomet Anglijos militarė spēka atims savo geležinę ranką nuo jų krutinių. Turkija ir kiti musulmanai jau ir dabar veda didelę kovą prieš talkininkus. Jeigu talkininkai sukoncentruotų visas savo spēkas prieš Rusiją, tai prieš juos išeitų visas pavergtasis pasaulis; visi pavergtieji žmonės stotų bolševikų pusėn. Ne delto, kad visi jie suprastų bolševizmą, arba, kad jiems patiktų tokia sistema, bet delto, kad jie nori pasiluosuoti. Daugelis tų kraštų žmonių toli atsilikę ir negalėtų suprasti tos naujos visuomenės tvarkos, bet jie, matydami progą pasiluosuoti, stotų su bolševikais prieš talkininkus. O juk vien tik Anglijos "globoj" yra šimtai milijonų tokių, norinčių pasiluosuoti, žmonių. Jie vergauja ir kenčia, bet progai pasitaikius gali pasinaudoti.

Tarpe pačių talkininkų nėra pergeriausi sutikimai. Nuo pat karės su Vokietija užbaigus labai gerų santykių nebuvo. Jung. Valst. šnairiai žiuri į Angliją. Tarpe Jung. Valstijų ir Japonijos santikiai veik visai įtempti. Japonijos įsigalėjimas šiai šaliai visai negeistas ir laikomas pavojingu. Japonija nekokia kaiminka, nes jos kapitalistai taipgi jieško rinkų kišenes. prisipildyti. Kiekvieną Japonijos žingsnį Sibirą Jung. Valst. labai at-

džia tēmyja ir net karts nuo karto pagurmoja už "perdidelę sauvale." Jung. Valst. nė kiek negailėtų jei Japonijai kas apdegtų pirštus, nes vėliaus ar anksčiaus tarpe judviejų gali įvykti ir labai nemandagių "ginčų." Anglija nė kiek nevelija Francijai įsigalėti, nes kiekvienam geriaus kada kaimynas silpnas. Tą patį galima pasakyti ir apie kitas šalis. Pavydas, neužsitikėjimas visiškai tarpe talkininkų negalės išnykti net ir mantant bendrą priešą. Buržuazija negali nuo to pasiluosuoti. Prateities ir dabartinė karės paliudija tatau.

Beja, reikia neužmiršti, kad kalbant apie talkininkų spēkas prieš Rusiją, praseina išskirti Italiją. Kapitalistinė Italija yra bespėkė. Jina negalėtų pagelbėti talkininkams ir prie geriausių norų. Italijos darbininkų organizacijos taip galingos, kad galėtų sulaukyti visą šalies judėjimą su viena diena. O mes jau esame tikri, kad Italijos darbininkai visais galimais būdais gelbės Rusijos darbininkų valdžią. Pati Italijos valdžia matyt tatau labai gerai žino, ji nė nebančo grumoti Rusijai.

Vokietijos valdžia kariautų prieš bolševikus; social-buržųai nekenčia bolševizmo, bet talkininkai nuskriaudė Vokietiją tai vokiečiuose yra labai didelė neapykanta prieš talkininkus. Delto nėra nė mažiausios abejonės, kad Vokietija negelbės talkininkams. Ji džiaugiasi lenkų nepasisekimais, nes lenkų imperialistai yra vokiečių priešai. Be to, Vokietija labai pavargusi nuo šios karės. Buržuazinė Vokietija turi labai mažai spēkų. O jos darbininkai rėms Rusiją taip, kaip Italijos ir Anglijos darbininkai. Vokietijos darbininkai jau kelis kartus sustabdė talkininkų traukinius su amunicija ir karės reikmenimis siunčiamais lenkam. Jie daro visus galimus trukdymus karei prieš Rusiją.

Imant atydon visa tai, rodos, kad talkininkai neturės drąsos atvirai apšaukti karę sovietų Rusijai. Noroms nenorams jiems prisieis daryti taiką ir pripažinti sovietų Rusijos valdžią, kurios jie taip labai neapkenčia. Galbut, kad jie bandys sutriuškinti Rusiją, bet sprendžiant pagal dabartinę pasaulio situaciją, rodos, kad bandymas būtų blėdinas patiems talkininkams. Tatau gali priartinti galą tarp-tautiniam imperializmui.

Vilnietis.

Lietuvos vargdieniai atbunda.

Kas iš mūsų nežinome gyvenimo Lietuvos vargdienių, kurie per metų eiles vilkdami sunkų jungą nepasipriešindavo, visados vilkdavo sunkę naštą pasiduodami likimui; visados prisitaikydami prie sunkių gyvenimo sąlygų, kurios it tamsi naktis slėgė ir kankino juos.

Šimtmečiais tos sąlygos neatleidžia kankino vargšus, maitino jais. Laikė garsų Lietuvos "didvyrių" viešpatavimo, valstiečių gyvenimas buvo kartus. Savo darbo vaisius jie turėdavo atiduoti bajorijai ir kunigaikščiams, kurie vedė kares netik prieš svetimsalius, tokius pat priešikus, bet mušėsi ir tarp savęs, delei garbės ir grobių. Tuksantčiai žuvo mušiuose už grobių reikalus, kaip kad šiandien žuva karėse.

Patekus kraštui po Lenkijos "globa" valstiečių vargai pasiliko tie patys; jiems reikėjo vilkti sunkus jungas ir maitinti dykus, parazitus. Baudžiavos rykštės plakė valstietį. Dvarponiai plakė, o kunigai nuolat kartoję: "Ką dievas myli, tam kryžėli duoda." Gi valstietis kentė sukančias dantis. Užtarimo nebuvo kur įieskoti.

Sutriuškinus baudžios re-
težius (1863 metais) valstiečiai
tikėjęs atsikvėpti, bet apkrovi-
mas jų dideliais mokesčiais ir
užsilikę pas ponus visokios pri-
vilgijos slėgė vargšus. Vienok
čia jau valstietis pradeda po trup-
putį atsibusti, jis jau pradeda
neapkęsti ponų, bajorijos, jis
jau pradeda murmėti prieš ver-
gėjus, išnaudotėjus, nors da ne-
supranta kaip pasiliuosuoti.

Kilus Rusijos revoliucijai,
1905 metais, daugelis lietuvių
valstiečių ir darbininkų jau da-
lyvavo joje. Lietuvos Social-de-
mokratai, kurie tada atstovavo
žemiausią sluogsnį, neturtin-
giausius Lietuvos žmones, jau
turėjo daug įtekės liaudyje. Jų
žodžiai pasiekdavo valstiečių mi-
nias ir rasdavo jose pritarimo.

Didžioje šios baisios karės
žudynėse, jos griuvėsiuose kilo
Rusijos ir Vokietijos revoliuci-
jos, kurios sujudo viso pasau-
lio darbininkus, o kartu ir lietu-
vius. Sutriuškinus Rusijos dar-
bininkams ir buržuazinę valdžią
ir pradėjus vykdyti darbininkų
tvarką, Lietuvos darbininkai ir-
gi pradėjo daugiau judėti. Nors
tatai buvo jiems dideliu galvosu-
kiu, nors jiems sunku tatai iš-
rišti — ypač sunaikinimas bur-
žuazinės valstybės ir įvykinimas
proletarinės diktatūros, kuri bus
išnaikinimo klesų periodu, įvy-
kinimui socializmo tvarkos. Bet
jie pradėjo kovoti ir šlietis prie-
rusų darbininkų. Tiesa, Lietu-
vos nepriklausomybės klausimas,
šukavimas už ją, patraukė prie
savęs daug beturčių valstiečių.

Dalis jų leido save apvilti sekda-
mi dvarponių, kunigų ir stambių
ukininkų obalsį „Nepriklausoma
Lietuva“, o dalis pasilikę susi-
pratusių darbininkų eilėse.

Lietuvos buržuazija, remia-
ma ir dalies nesusiipratusių dar-
bininkų bei valstiečių įsigalėji-
jo, pradėjo savotiškai „tvarky-
ti“ Lietuvos reikalus. Smetonos
režimas, apsvėgęs žiaugsmu,
rpdėjo persekioti net ir nerevo-
liucinius beturčius. Tatai, žino-
ma, pagelbėjo susipratusiems
darbininkams ir valstiečiams
parodyti klaidas savo suklaidin-
tų brolių darb., kareivių ir vals-
tiečių. Bet čia vėl ant scenos pa-
sirodė „social-demokratai“,

smulkioji buržuazija ir jos šali-
ninkai, kurie padailinę nudėvė-
tą nepriklausomybės obalsį, vėl
apvilė dalį nesusiipratusių dar-
bininkų ir valstiečių.

Iš daugelio ateinančių dabar
laiskų patiriame, kad didelė da-
lis Lietuvos beturčių, Steigiamo-
jo Seimo rinkimų laike, balsavo
už „social-demokratų“, tikėda-
mies, kad pastarieji yra geresni
už krikšč. demokratų ir kitas
buržuazines partijas. Mat „so-
cial-demokratai“ žadėję išdalinti
dvarus ir duoti daug tikų pa-
gerinimų valstiečiams. Bet nuo
„social-demokratų“ jie irgi nie-
ko nesulaukia apart žavėjančio
prizadėjimo. Netekę kantrybės,
jie pradeda kalbėti, kad jų iš-
siliuosavimas įvyks tik įsigalė-
jus Komunistų Partijai. Nes tik
ta partija išpildo prizadus, išda-
lina ar konfiskuoja dvarų že-
mes. Todel tik ją vieną ir reikia
remti. Jie mato kaip tokia ar pa-
naši partija tvarko darbininkiš-
ką Rusiją.

Lietuvos liaudis nepasiganė-
dina buržujų ir social-buržujų
šeimininkavimu. Lietuvos darb.,
valstiečiai ir kareiviai vis labiau
ir labiau kelia savo balsą prieš
beteisę ir išnaudojamą, užtai
Lietuvos Komunistų Partijai da-
bar rūgepjūtė. Reikia aiškinti
tiems vargšams kaip ir kokiais
keliais eiti prie galutinio išsiliuo-
savimo, kaip kovoti prieš šnipus
ir buržuazinę valdžią; reikia su-
pažindinti valstiečius, kareivius
ir darbininkus su pamatiniais
komunizmo principais ir takti-
ka, kad nors paviršutiniai nus-
tačius, nureguliusus proletarų
veikimą, ir kad atvedus jį į ge-
rasias vėžes, kuriomis jie galė-
tų pasiekti didžiąją stotį — so-
cialę revoliuciją. Aplinkybės vy-

kinimui to darbo ten labai sun-
kios, tinkamų tam darbui žmo-
nių ten nėra pakankamai. bet
darbas eina pirmyn. Ekonomi-
nės aplinkybės labai žiaurios,
taipgi negeresnės ir politinės ap-
linkybės. Krikšč. demokratų des-
potiškas režimas, „social-demo-
kratų“ bendradarbiavimas bur-
žuazinę valdžią, tai akstinas
darbo žmonių permatymui, kad
kaip dabartinė valdžia, taip ir
„social-demokratai“ jiems nieko
neduos. Tatai stumia Lietuvos
beturčius į komunistų eiles.

J. Grig-kis.

Mūsų kovos priešai.

Darbininkai, kovojantys už
galutiną pasiliuosavimą iš po
kapitalo jungo, turi daugybę
priešių. Prieš juos tosta visa tur-
tingoji klesą: didieji fabrika-
tai, krautuvininkai, visokių pra-
monių ir išdirbysčių savininkai,
smulkioji buržuazija, visi smul-
kieji ir stambūs vertelgos ir
daugelis jų užtarėjų, susidedan-
čių iš beturčių nesuprantančių
savo klesos reikalo.

Paėmus visą turtingesnę
klesą kruvon, pradedant nuo
smulkųjų vertelgų ir mažų
dirbtuvių savininkų ir baigiant
didžiųjų fabriky savininkais bei
augščiausiais pirkliais, mes pa-
matysime, kad jos skaitlius yra
daug sykių mažesnis, negu skai-
tlius darbininkų klesos. Na, ir
kuomet padarome tokį palygini-
mą, tai matome, jog darbininkų
klesos spēka yra labai didelė. O
kuomet turime didelę spēką, tai
rodos, labai lengva būtų prieiti
ir mūsų užsibriežtojo tikslo —
prie panaikinimo alginės vergi-
jos, prie panaikinimo išnaudojimo
vienos klesos kitą ir prie įstei-
gimo tikros darbininkiškos
valdžios, kurioj nebus klesų, ne-
bus savitarpinės kovos nė išna-
udojimo. Matant dideles savo spē-
kas, rodos lengvai būtų galima
tą viską atsiekti. Bet, dėja! To
lengvumo nėra.

Ant kello prie darbininkų iš-
siliuosavimo statomos visokios
skerspainsės. Tas skerspainsės
stato dykaduonių klesą, supras-
dama, jog įsisteigus darbininkų
valdžiai, ji neteks tur gerųjų lė-
bavimo laikų. Turtingajai kle-
sai pritaria ir smulkioji buržu-
zija, kuri, nors tikrenybėje,
vargsta nemažiau už darbinin-
kus, bet vis tikisi su laiku pakli-
ti tiek, kad ir ji sykiu su augš-
taisiais galės lėbauti ir be darbo
pertekliu gyventi.

Be augstųjų turtuolių ir
smulkiosios buržuazijos da yra
nemažai žmonių iš darbininkų
klesos, kurie pataikauja buržu-
zijai, manydami patį kada-nors
jos eilėms patekti. Tokios rūšies
žmonių yra ir neva susipratusių
darbininkų eilėse. Yra ir vadi-
nančių save darbininkų vado-
vais. Tačiau jie, mulkindami
darbininkus, veda juos aplinki-
niais keliais ne prie darbininkų
išsiliuosavimo, o prie palaikymo
buržuazijos. Susipratusių dar-
bininkų eilėms skverbiasi įvairūs
gaivalai su įvairiais savotiškais
tikslais.

Kad tuos gaivalus pažinti ir
suprasti jų tikslus, susipratę
darbininkai turi gerai apsižiū-
rėti ir suradę tokius, vyti iš sa-
vo eilių lauk! Susipratusių dar-
bininkų eilėse neturi rasti nė
vieno veidmainio. Jei kas nenori
eiti tikruoju keliu, vedančiu
prie darbininkų išsiliuosavimo,
tai neturi ant to kelio nė maišy-
tis. Turi trauktis šalin.

Apart užlaikymo savo eilėse
tikrų kovotojų už savo klesos
reikalus, mes turime savo eiles
kuolabiausiai didinti, kviesti vi-
sus darbo žmones į kovojančių
būrį. Nors, kaip minėjau, dar-
bininkų spēka yra labai didelė, bet
ji turi but organizuota, sujungta.
Vienučių spēka, ne sujungta,
yra be vertės ir nieko negalinti.

Vienučių spēkos nesibijo nė tur-
tingoji klesą, nė jos reikalus gi-
nanti buržuazinė valdžia.

Mūsų darbą — skleidimą sa-
vo idėjų tarpe plačiosios darbo
žmonių minios — trukdo visi
turtingosios klesos pataikunai.
Trukdymas eina visokiais būdais
ir per visokias įstaigas, neiš-
skiriant ir bažnyčių, kurias pa-
laiko patį darbininkai.

Bažnyčias ir kitas įstaigas
tai jau mes tankiai darbinin-
kams primename, kad jos yra
trukdytojos darbininkų klesinio
susipratimo. Bet vieną mūsų
darbo trukdytoją ir mūsų kovos
priešą pastaroju laiku, rodos,
esame pamiršę. Tas trukdyto-
jas yra alkoholis.

Alkoholis, anot d. Petrikos,
kurio referatą neperšeniai man-
teko girdėti, yra trukdytojas
mūsų kovos. Jis atbukina ir už-
muša žmogaus protą. Žmonės,
vartojantys alkoholį, pasidaro
nepaisančiai apie savo likimą,
nepaisančiai aplinkui jį viešpa-
taujančio skurdo ir darbininkų
išnaudojimo. Alkoholis nesiri-
rupina apie pagerinimą savo gy-
venimo. Jis sutinka nakvot kad
ir purvinam patvoryj.

Nors Jungtinėse Valstijose
formališkai alkoholiniai geri-
mai yra panaikinti ir uždrausti,
tačiau faktiškai mes žinome,
kad pastaroju laiku jie yra je-
gu ne labiau, tai ir ne mažiau iš-
siplatinę, negu kada buvo par-
davinėjami viešai.

Apart pardavinėjimo senos
degtinės, žmonės pradėjo viso-
kias „rugštis“ daryti patįs. O
patįs darydamiesi daugiau ir
„ragauja.“ Net ir pirmiau buvę
negeriantys svaigalų, dabar pas
kaimyną gauna pabandyt „na-
minės.“

Apie liudnas dabartinio gir-
tuokliavimo pasekmes tankiai
matome žinių laikraščiuose.

Taigi, apart kovojimo su vi-
sais kitais mūsų darbo trukdyto-
jais, nepamirškime žmoniems
aiškinti ir alkoholio bledingumo,
nes jis yra stambus mūsų prie-
šas ir darbo trukdytojas.

Josephus.

Jų protavimas.

Social-buržujų organas „Nau-
jienos“, prie mažiausios progos
neapsieina nepurvinės Rusijos
darbininkų valdžios. Nr. 175 to
lapo, social-buržujų diriguo-
tojas, iš Kauno „Darbo“ per-
spausdino oficialę žinią apie Ru-
sijos darbininkų valdžią.

Toje citatoje, iš Kauno „Dar-
bo“, randasi daugiausiai, buk-
tai rusų darbininkų
valdžios įsakymai, link priešin-
gųjų organizacijų veikimo. Pir-
miausiai mes turime apsižiūre-
ti, ar tikrai Kauno „Darbas“
perspausdino tą įsakymą iš Ru-
sijos darbininkų valdžios orga-
no „Izvestija“, ar šiaip kokio-
nors „Izvestija“ reakcioninkų
leidžiamo užrubežų organo. Ne
syki teisingoj darbininkų spau-
doj buvo jau pranešta, kad dėl
didėsios apjuodinimo Rusijos
darbininkų valdžios, visokie re-
akcioninkai, užrubežiuose, leidžia
po tokią pat varda, kaip kad
Rusijos darbininkų valdžios or-
ganai, savo laikraščius. Tuose
reakcioninkų laikraščiuose,
neva visados telpa Rusijos dar-
bininkų valdžios „oficialiai“ pra-
nešimai. Tieji pranešimai visa-
dos esti perdėm melagingi, kad
diskreditavus Rusijos darbinin-
kų valdžią.

Nėra abejonės, kad ir Kauno
„Darbas“ kaip priešas Rusijos
darbininkų valdžios, padarė iš-
trauką iš kokio-nors reakcionin-
kų užrubežinio organo. O social-
buržujų organui „Naujienoms“,
panašios ištraukos tai taip ma-
lonios, kaip kad musei medus!
Po to, „Darbo“ ištrau-
ka, „Naujienos“ deda savo šito-
kį priesą:

„Žodžiu, kalbėt susirinki-
muose sovietų Rusijoje, leista
tikrai tiems žmonėms, kuriems

duoda leidimą bolševikų komisa-
rai arba bolševikų organizacijų
viršininkai. Bolševikų priešai,
reiškia, neturi teisės kalbėti su-
sirinkimuose. Iš jų taip-pat yra
atimta ir spauda, nes visas
spaustuvės bolševikai yra kon-
fiskavę.“

„O bolševikų garbintojai pa-
sakoja, kad sovietų Rusija esanti
laisviausia pasaulyje šalis; ir
jie didžiujasi, kad socialdemo-
kratai (menševikai) ir socialis-
tai revoliucionieriai tenai visai
neturi pasisekimo.“

„Mes pažiūrėtume, ką pagie-
dotų tie bolševizmo garbintojai,
jeigu pav. Amerikos valdžia at-
imtų iš jų visas spaustuves ir at-
imtų teisę kalbėt susirinkimuose!“

Rudosis „Naujienos“ visa-
dos temato visus blogumus tikrai
Tarybų Rusijoje. Paimsime, kad
tai ir būtų, kad ten ir nebūtų
pilna laisvė visokiems reakcio-
nierių organizacijoms arba mi-
tingams. Kas tada būtų, norė-
čiau žinoti jūs, social-buržu-
jai, jeigu ten būtų suteikta pilniau-
sioji laisvė visokiems caristams
arba jų sekėjams? Juk ne vien
Rusijos darbininkai džiaugiasi
dabartiniąja Rusijos darbininkų
valdžia, bet ir viso pasaulio susi-
pratusieji darbininkai, tikrai
senovinės išnaudotojų tvarkos
palaikytojai, kaip kad social-
buržu-ai ir kiti, su neapykanta
žiuri į Rusijos darbininkų val-
džią. Suteikus laisvę visiems
gaivalams, kurie dar vis nesi-
liauja organizavę reakcines
spėkas prieš Rusijos darbininkų
valdžią, tuomet tie gaivalai vie-
šai pradėtų statyt visokias pin-
kles, kad nuvertus darbininkų
valdžią ir įsteigus buržuazinę,
kokios didžiai nori ir rudosis
„Naujienos.“

Ar būtų darbininkams laisvė
įsteigus vieton darbininkiškos
buržuazinę valdžią. Social-
buržu-ams tas nesvarbu.
Jiems tikrai svarbu, kad pilniau-
sioji laisvė būtų išnaudotojų kle-
sai. Už ką jie visados ir čypia,
kad Rusijoje dabar nėra laisvės.
Mat dabartinę Rusiją pilniau-
sioji laisvė darbininkams, karei-
viams ir mažžemiams ukini-
kams, o visokiems buržu-ams,
dykaduoniams ir jų užtarėjams;
kaip kad social-buržu-ai, pri-
skaitant ir tokios buržuazijos
brolius „Naujienų“ nurudusius
socialistus, — ten laisvė aprube-
žiota.

„Naujienos“ visados temato
tikrai ten laisvę, kur valdancioji
klesą susideda iš kapitalistų,
buržu-ų, ir šiaip dykaduonių.
Joms dabartinė Vokietijoje, Lie-
tuvos ir kitose kapitalistų-dy-
kaduonių valdančiose šalyse, tai
didžiausioji laisvė. Mat jos nu-
duoda nematančiom, ir niekad
nėra viešai prasitarusios, kad
kaip šioj šalyj, taip Lietuvos,
Vokietijoje ir kitose kapitalistais
valdančiose šalyse yra didžiau-
sia nelaisvė darbininkams. Ar
„Naujienos“ kada nors piktino-
si iš žvėriško smaugimo Austri-
jos darbininkų, Vengrijos, Fin-
landijos, Lenkijos, Lietuvos ir
kitų šalių? Ten ne darbininkai
valdo, tai ir galima darbininkus
smaugti, ant organizacijų, jų
narių, spaudos, susirinkimų —
teroras daryti. Pagal „Naujie-
nų“, „ten visur tai pilniausioji
laisvė.“ Kur valdanciąją klesą
sudaro proletarai-darbininkai,
kaip kad Rusijoje, ir visokiems
reakcionieriams neduoda laisvai
rengtis prie baltojo teroro, tai
„Naujienos“ ten didžiausia ne-
laisvė!

Jeigu „Naujienos“ nemato,
ar nenori matyti, kur darbinin-
kams nėra laisvės, tai kokias
pretenzijas turi norėti laisvės
įvairiems darbininkų engėjams,
darbininkais valdančioj šalyj? Joms
labai būtų smagus delnų
trynimas, kad Rusijos darbinin-
kų valdžia suteiktų pilniausią
laisvę visokiems gaivalams, tieji
sugūžėję iš visų šalių, pradėtų
viešai organizuoti visokius juo-
dašimčius ir užpultų ant Rusijos

darbininkų valdžios, — kad ją
nuvertus. O jeigu pasisektų nu-
versti, tuomet jos darytų perga-
lės manifestacijas ir paskelbtų
pasauliui, kad dabar Rusijoje pil-
niausioji laisvė. „Naujienoms“,
kaipo stojančioms už buržuazinę
o ne darbininkišką laisvę, su-
prantama, tada būtų laisvė. Bet
mums, darbininkams, „Naujie-
nų“ peršamos „laisvės“ jau ga-
na gerai yra žinomos, nes mes
gerai jaučiame tąją „laisvę“ ant
savo sprando. Todel mes, darbi-
ninkai, gerai žinome, kad kokioj
šalyj „N.“ mato „laisvę“, tai ži-
nokime, kad ten laisvė kapitalis-
tams, buržuazijai ir jų pritarė-
jams, bet ne darbininkams.

S. Pašulnietis.

PASTABOS.

Tuli geros valios, bet menko
supratimo, žmonės pasakoja, kad
ir socialistų ir bolševikų
tikslas tas pats, tik jie eina
prie jo skirtingais ke-
liais. Taip manantiems patariu
atsiminti (ar sužinoti), kad Mil-
lerandas, kuris trokšta už-
smaugti Rusiją, yra ex-socialis-
tas, taip ir Pilsudskis. O Witos ir
Dašinski, kurie kariauja prieš
Rusiją, yra socialistai. Vokietiją
valdo taip-pat socialistai.

Dr. Pietrzykowski, ką-tik su-
grįžęs iš Lenkijos, sako, kad bol-
ševikai išplatini visokias ligas
tarpe lenkų.

Tik ir „biaurus“ tie bolševi-
kai. Patįs neserga, o kitus už-
krečia ligomis ir da išplatina
jas.

„Naujienų“ redaktorius iš-
važiavo porai savaitių ant vaka-
cijos. Tuli kalba, kad sugrįžęs
mažiau koliosis, mat jie mano,
kad per dvi savaites galima už-
miršti „N.“ ofiso atmosferą.

„Keleivio“ korespondentai
geriausi nedoros expertai. Kas
ką pavagia, kur daroma degtinė,
kas pardavinėja šlykščius pa-
veikslus, kas vergia moteris, —
„Keleivio“ koresp. vis žino. Jie,
žinoma, primeta tuos visus dar-
bus komunistams, bet kaip jie
tai sužino, jei patįs nedalyvauja
tuose darbuose. Juk tokie dar-
bai neskelbiami viešai, tai suži-
noti gali tik tie, kurie dalyvau-
ja atlikime tų darbų.

Chicagos lietuvių menševikų
organo kromelįj susispietę pro-
fesonelai, be diplomų. Ten yra
ir advokatų ir dentistas ir kito-
kie... Tik vargšas Strazdas pa-
prastas kelinij prosytojas. Smei-
zime kairesparnių betgi ir jis
neatsilieka nuo „profesionalų“.
Ir algos jau gauna tiek, kiek už-
dirbdavo kelines prosydamas.

Netiesa, kad „Naujienos“
nedarbininkiškas laikraštis.
Algos „N.“ darbininkų, iš-

skiriant zecerius ir kitus sun-
kaus darbo darbininkus, labai
augstos. O tas juk parodo, kad
joms rupi „darbininkų“ reika-
lai.

Trakietis.

KORESPONDENCIJOS

HARTFORD, CONN.

Nežiurint visų kliučių šios
kolonijos lietuviai darbininkų
reikalų nepamiršta. L. D. L. D.
kuopa rengia jau trečią pikniką,
ir pelną aukoja geriems darbi-
ninkų tikslams.

L. M. P. S. nesenai atgimusi
kuopelė, veikime neatsilieka nuo
senųjų draugijų. Minėtos kuopelės
narės nemažai veikia ir kito-
se draugijose.

Čia platinama ir darbinin-
kiški laikraščiai, sulig išgalės.
Da prieš reakcijos siautimą, pa-
reidavo po 25 egz. „Rankpel-
nio“, bet laike ablavų jo platin-
tojas prasišalino ir „Rankpel-
nis“ nebeatsilanko, tačiau trum-
poj ateityje vėl pradės jis mus
aplankyti.

Darbai jau pradeda mažėti.
26 d. liepos Colt's Fire Arms
Mfg. Co. paleido virš 500 darbi-
ninkų. Dirbtuvių viršininkai
nuolatos dejuoja, kad viskas
brangu, o įplaukų mažai, ir tuo-
mi pasiremiami mažina dirb-
tuvėse darbininkų skaičių, o li-
kusius spaudžia, kad padarytų
kuodaugiausia darbo.

Liepos 31 d. tautininkai su-
rengė šliupui prakalbas.

Publikos atsilankė nemažai,
mat, dauguma manė, kad šliu-
pas atvežė naujienų apie Lietu-
vą, bet pasibaigus prakalboms
publika didžiausiam neuzsiga-
nėdiniame apleido svetaime.

Tatai parodo, kad Hartfor-
do publika atskiria teisybę nuo
neteisybės, ir saldžiom pasakė-
lėm apie „laisvą“ Lietuvą jau
nebegalima užbovyt, bet reika-
lauja faktų.

Smalavirijų čia kaip ir nėra,
nors laike Sąjungos skilimo bū-
vo pasirodę, bet dirva dėl jų
čia perdaug išgyventa ir jie tu-
rėjo pranykti, nepalikdami nė
ženklų.

Tautininkai visai baigia
smukt nuo koto, ir jų gyvenimo
dienos jau suskaitomos.

„Šventų“ blynų pardavėjas,
pasekėjų turi dar pusėtinai, o
tai delto, kad jis savo avels
niekur neišleidžia iš po bažnyt-
nės svetainės. Kaip greit jo avels
pradės lankyti į platesnį
veikimą, taip greit ir jis atsi-
durs tokiam padėjime, kaip
tautininkai.

Norėčiau dar-ka parašyti, bet
pirmą sykį rašau „Vilniai“, to-
del abejoju, ar bus mano žinutės
geros.

Benio Brolis.

Nuo Redakcijos.

Žinutė gera, meldžiame ir
daugiau parašyti.

NEKARTĄ.

Nekartą matutė mane liulavai,
Spaudei prie krutinės, meiliai bučiavai,
Tikėjai sulaukti dieneles giedros,
Senatvės sulaukus kas tave guodos.

Nekartą, matutė, sunkiai alsavai,
Po sunkiojo darbo vigę liulavai,
Tu troškai surasti ramumą sielos,
Kad ateities viltis atspindi dėl jo...

Nekartą matutė naktims nemigai,
Kol mane mažutį tų išauginai,
Tikėjai surasti vietą paguodos,
Kad slėgiant likimui už buv kovos...

Bet viltis—svajonė dingo it sapnai,
Žiaurus kapitalas atskyre ir jį,
Uždarė, už geležinių sienų šaltų,
Retėžiais sukaustė, kad jiško tiesų.

Išgirdus matušę nuliudo visai,
Nuo verksmo apalpo, mirė amžinai...
Kas laurų vainiką ant jos kapo uždės,
Už sunkųjį darbą ją paminės?

Tik šalta žemelė ją paguos,
Suteiks jai ramumą ten ant visados...
O žalios pušelės liudės—budės,
Ir auštant dienelei lakstutė čiuulbes!...

J. D. Bendokaitis.

MINNEAPOLIS, MINN.

Nedėlio, 25 d. liepos vietinė ir St. Paul progresyvės draugijos, bendromis spėkomis surengė išvažiavimą Glenwood parke. Žmonių suvažiavo apie tris šimtai.

Programas susidėjo iš muzikos, šokių ir visokių žaislų, kaip tai: virvės traukimo, kė ištraukė Minneapolis draugai; moterų lenktynėse laimėjo knygą "The social Revolution in Germany" d. Julija Gudaniukė. Visais atžvilgiais piknikas pavyko gerai ir iš viso ko matyt, kad publika pritaria šiam rengimui. Kad ir žmonių buvo neperdaugiau, bet pelno liko 80 dol. ir 80c. Butų daugiau likę pelno, bet pasitaikė diena šalta tai daug pirminių paliko neparduoti. Pinigai tapo perduoti į Centra.

Vietinis.

BUCKNER, ILL.

Lietuvių šiame miestelyje yra apie 20 šeimynų ir apie tiek pavienių. Veikimas silpnas; turime S. L. A. ir L. D. D. kuopas, pastaroji susitvėrė perit bal. mėnesį, iš 7 narių, bet dabar jau turi 21 narį, ir prisidėjo prie šios apeliokės L. D. D. rajono, delei pasekmingsnio veikimo. Minėtos kuopos nariai ir šiaip apsišvietę darbininkai jau suaukojo apie \$35.00 K. Selp. Fon. Galima tikėtis, kad ir toliau rems darb. klesos reikalus.

Jau buvo rašyta, kad iš šios apeliokės prasidėjo dabartinis angliakasyklų streikas ir, kad užsidarė apie 20 kasyklų. Reikia pasakyti, jog tai nepilnos žinios. Ne 20, bet apie 50 kasyklų užsidarė bėgiu dviejų dienų, — nuo 19 d. iki 20 d. liepos. O 22 d. liepos pas mus atvyko iš kitų Illinois valstijos apeliokiu ir iš Indiana valstijos svečių, kurie pranešė, kad streikas tose vietose jau išsiplėtojęs. Taigi, bėgiu, dviejų dienų streikas labai išsiplatino. O laikraščiai vietoj pranešti apie tai, rašė, kad "gali išsiplatinti."

Dabar gauname nuo viršinių telegramas, kad grįžtume į darbą, bet apie išlygas užtylim. Matomai vėl nori apvilti visokiais prižadais. Bet angliakasyklų streikuoją, neklauso paliepiamų. Jei nebus išpildyti jų reikalavimai, tai galima laukti ilgesnio streiko.

V. Mačiulis.

Nuo Redakcijos. Meldžiame draugų pranešti mums dažnai apie streiko bėgi, nes imant žinias iš kapitalistų laikračių dažnai reikia pasitenkinti neteisingomis žiniomis.

EDGEWOOD, ILL.

Šiame miestelyje yra apie 40 lietuvių, veik visi ukininkai. Jie gyvena neblogo. Yra susitvėrę ir Liet. Ukinkų Klubas. Pas mus yra geros žemės, ant kurios viskas auga. Neturintiems darbo patartina čia atvykti, tai nereikės bijoti nė bedarbės nė boso. Čia galima ir ukis isigyti nesunkiomis išlygomis. Jei kas norite ukės, tai galite čia atvykti, nes galima gauti ir didelių ir mažų ukų. Galima išmainyti net ant namų miestuose.

D. Galminas.

ROSELAND, ILL.

Liepos 18 d., L. M. P. S. 25-toji kuopa ir "Ateities Spindulio" Vaikų Draugijėlė, surengė draugišką išvažiavimą į Washington Heights girias, "Moterų Balso" naudai. Kurį reikia priskaityti prie pilnai pavykusio. Žmonių prisirinko labai daug, vieni, susėdė burelyj. kalbėjosi-diskusavo, šių dienų klausimai. Kiti-gi linksmos-žaidė įvairius žaislus. O jau tie mažieji žmonės, išbėgiojo po mišką, kad ir sugaudyt negalėjo jų, kada jiems prisėjo programos pildyti.

Programas susidėjo iš pra-

kalbų, dainų ir deklamacijų. Pirmiausiai kalbėjo, ir man geriausiai patiko, d. V. Ivanauskutė, iš Chicago. Mažai moterų kalbėtojų, kada pamatai, kad-kur kalbės moteris, tai važiuoji nors ir toliausiai, kad tik išgirdus mus draugų, moterų, prakalbą.

Toliau sekė deklamacijos mažų berniukų ir mergaičių. Atliko gan gerai. Po to kalbėjo d. Šarkiuonas kaip senas ir visiems žinomas kalbėtojas. Žmonės jo prakalbos ramiai klausė. Ypač daugelis nudžiugo, kad d. Š. pasakė, kad dar nevienu prakalbą pasakysiu ateityje šioj apeliokėj orui atvėsus.

Toliau, dar draugė Ivanauskutė paragino kiek kas išgali paaugauti politiškais kaliniams. Mačiau moterų rinko, bet nenugirdau kiek surinkta. Renkant aukas dainavo "Ateities Spindulio" choras, vedamas p-lės Staniulitės. Esant dideliu vėjui, vaikučiams sunku buvo dainuoti, bet sudainavo neblogoisiai. Programai užsibaigus, ir vėl prasidėjo žaidimas; lietuviški šokiai, dainos iki vėlam vakarui.

Moterų turėjo išlaimėjimui gražią staltiesę, namie padarytą. Kiek teko iš jų girdėti, kad "Moterų Balso" parėmimui, busią penkdesimtė. Matyt, kad Roselando L. M. P. S. 25-ta kp. yra veikli.

Išvažiavime viena senyva moteris, sukasi su tikietais, kad kalba apie veikimą, kantrybės netekęs, paklausiau vienos moteris, kas jinai tokia yra per viena? Galvą palingavus sakė, tai A. Kolešienė, viena iš seniausių ir veikliausių tos kuopos narė. Jos dvi dukterės priklauso į šią kuopą ir darbuojasi, bet toli-gražu, motina jas pralenkia veikime.

Garbė kuopai turėti tokių narių.

Man bešnekučiuojant pradėjo temti ir prisėjo grįžti namo.

Linkiu ir ant toliaus toms veikėjoms energijos, jų darbė. Naujas Gyventojas.

ENGELWOOD, ILL.

Rugp. 1 d. L. M. P. S. 92-ra kp. buvo surengus pirmą, savo gyvenime, pramogą (pikniką) J. Žėruolino darže. Nors ši kuopa dar visai jaunutė, bet jau įstengė surengti tokį puikų pikniką, su taip turiningu program. Matyt, kad kuopoje randasi sveikai protaujancios narės, kad nepasietnkinio vien pasilinksminimo bei bižiška pramoga, bet dljo visas pastangas, kad suteiktų susirinkusiems, darbininkiško susipratimo spindulį, kas joms puikiai pavyko.

Žmonių buvo daug. Programa išpildyme dalyvavo: "Ateities Žiedo" Vaik. Dr-ja, iš Roselando. Kalbėjo d.d. V. Ivanauskutė ir Zaldokas. Parduota daug darbininkiškos literatūros. Žodžiu, piknikas visais žvilgsniais pavyko.

Manoma, kad 92 kp. liks nemažai pelno.

Chicagietė.

CHICAGO, ILL.

Nedėlio, 1 d. rugp. L. D. A. R. ir L. S. J. L. surengė išvažiavimą Jeffersono giriose. Žmonių buvo gana daug. Programas irgi buvo gana geras. Pirmiausia kalbėjo d. Bartkus (moksleivis) apie sveikatą. Kadangi jis yra jaunas kalbėtojas, tai kalbėjo silpnokai, bet laikui bėgant, jis gali būti geras kalbėtojas. Po jo kalbėjo d. Palevičius apie Lietuvos valdžią ir Lietuvos darbininkų padėtį. Užsiminė ir apie Lietuvos komunistus ir "socialistus." Jis sakė, kad "socialistai" Lietuvoj kaip ir čia suvedžioja darbo žmones. Baigdamas prisiminė apie rėmimą Lietuvos rev. darb. Aukų sumesta tam tikslui \$28.55, kurie bus pasiųsti per "Rankpelnio" Red. į Lietuvą.

Reikia paminėti, kad L. D.

A. R. da neseniai susitvėrė, bet gerai veikia. Atvėsus orui jis da pradės geriaus suktis.

Northsidietis.

CHICAGO, ILL.

18 d. liepos Jefferson miškuose įvyko keturių draugijų išvažiavimas.

Buvo garsinta labai plačiai, kad net du daktarai kalbės — Montvydas ir Graičiuonas.

Žmonių, pagal draugijų skaičių, buvo mažai. Kada parengia progresyvės draugijos, tai visados buna daugiau publikos.

Pirmas, vaikučių choras padainavo keletą dainelių. Sudainuota neblogoisiai.

"Garsiem daktaram" nepasirodžius, pirmininkas perstatė kalbėti žmogų, kuris, pasigyrė, kalbėsias apie Lietuvą, nes girdi New Yorke buvęs ir su p. Vileišiu kalbėjęs.

Šis išgyrė lietuvių kareivių "narsumą." Matyt p. Vileišis įkvėpė tą manytą jam.

Pagaliaus pirmininkas užreikšė, kad programą užsibaigė, bet vienas suriko, jog Montvydas atvažiuoja. Na, už penkių minučių tas žmogus pasirodė su savo gabumais.

Pradėjo kalbėti apie draugijų įkurimą, kaip jos buvo reikalingos, ir kad visos jos buvo bažnytinės. Bet atsirado žmonės, kurie sutvėrė laisvas draugijas ir pirmesnės turėjo išnykti.

Paskui, dr. išbarė, karštuolių ir liepė taikintis prie aplinkybių, o kas to nedaro, tas esąs neišmanėlis.

Pora vaikučių padeklemauvo ir tuomi viskas užsibaigė.

Buvo prašyta balso, kad dr. paaiškintų, nekuriuos dalykus, bet pirmininkas neleido.

J. T.

PRANEŠIMAI.

Draugijos bei kuopos visokių pranešimus malonėkite visados priduoti ne vėliaus utarinke prieš pietus, nes kitaip nesusėjame patalpinti į tos savaitės numerį.

Administracija.

ROSELAND, ILL.

L. D. L. D. 79 kp. extra susirinkimas įvyks rugpjūčio 17 d., 7:30 val. vak., J. Stančiko svetainėje, 205 E. 115th St., Kensington, Ill.

Draugai ir draugės, būtinai privalot atsilankyti, nes turėsime balsuoti konstitucijos pagrafatus.

Rašt., J. S.

ANTRAS, "ATEITIES ŽIEDO" VAIKŲ DRAUGIJELĖS IŠVAŽIAVIMAS įvyksta nedėlio, 15 d. rugp., Washington parke, arti 57-tos gatvės. Gerbiamų tėvų prašom atvažiuoti su vaikučiais. Bus programos, kurios susidės iš žaislų; bus dalinami saldainiai ("kendės").

Kviečia Komitetas.

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS

nedėlio, 15 d. rugp., rengia S.L. Dainininkų 1-mas Apskritis ir L. D. L. D. 1-mas Apskritis Jeffersono giriose. Kviečiam visus atsilankyti ir išgirsti dainų ir prakalbų.

Kviečia Komitetas.

PRANEŠIMAS KITOMS DRAUGIJOMS.

L. M. P. S. 9-ta kp. turės savo parengimus: 26 rugsėjo, 1920 m., 20 vasario, 1921 m. ir Verbu nedėlio: Prašom darbininkiškų draugijų, bei organizacijų, nieko nerengti minėtose dienose.

Valdyba.

Bridgewater Darbininkų Kooperatyviška Draugija yra didžiausia ir turtinčiausia Lietuvių Kooperacija pasaulyj.

Ji įsteigta kovo 1 d., 1915 m. tikslu uždėti, palaikyti ir vesti išdirbystės įstaigas, turgavietes ir krautuves; taipgi įstaigas apšvietos, pasilinksminimo ir rekreacijos. Ši draugija jau baigia atsiiekti savo konstitucijoje užsibrėžtus tikslus: turi keturius nuosavus gyvenimui namus, del 17 šeimynų; turi nuosavą dirbtuvę (fabriką) ir penkius akurus žemės.

Užsiima vertelgyste, išdirbimu ir pardavimu apatuvų ("šiušių"). Bizniskesniose miestuose steigia savo apatuvų krautuves, o ant vietos, Bridgewater'j, turi ir grosernę.

Bridgewater'io Darbininkų Kooperatyviškos Draugijos šiuomi sykiu vertė yra arti \$200,000.00. Paskutiniu laiku daroma vertelgystė už \$1,000,000.00 per metus; pelno, už šituos metus turime jau apie \$30,000.00.

B.D.K. D-ja yra suorganizuota: nuvargusių, apskurusių ir išbadėjusių darbininkų ant principų lygybės, teisybės ir saldžios harmonijos. Visas teises šioje draugijoje turi žmonės, o ne doleriai; balsas yra nuo ypotos o ne nuo šėro. Taipgi visi dalykai yra vedami ir tvarkomi ne taip kaip viena arba dvi ypotos nori, bet taip kaip didžiama nori ir kaip visiems naudinga.

Patartina yra kiekvienam darbininkui plačiai iširti B.D.K. D-ja. O kada ištyrsite, tai nėra abejonės, kad prisidėsite prie šios draugijos ir sykiu su mumi mokinsitės kaip reikia abelnai išdirbti produktus ir išdirbtai produktai abelnai naudotis. O tada nevien tik iš teorijos, bet ir iš praktikos, darbininkai, žinosime, kad tinkamai ir naudingai vedama industrija gali būti tik visuomenės kontroliuojama, o ne kelių kontrolierių — individualų!

Vienas šėras B.D.K. D-jos yra \$100.00. Galima pirkti ir daugiau negu vieną šėrą, bet balsą ypata turi tik vieną. Negalintiems iš sykio užsimokėti \$100.00 ir nusipirkti šėrą, draugija duoda ant lengvo išmokėjimo.

Reikalaujami platesnių informacijų, ypatingai arba laiškais kreipkitės žemiau nurodytu antrašu: BRIDGEWATER WORKERS KOOPERATIVE ASSOCIATION, BRIDGEWATER, MASS.

S. L. DAININ. A. PIRMO APSKRICIO konferencija įvyksta subatoj, rugpjūčio (Aug.) 21 d., Meldžio svet., 23rd Place ir Oakley Ave., 7:30 val. vak. Visi chorai malonėkit išrinkti po 3 delegatus į viršminėtą konferenciją. Delegatai nesuvėluokit, nes turim daug reikalų aptarti. Pirm., St. Klastauskas.

ROSELAND, ILL.

"Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlė" rengia išvažiavimą (su programu) rugpjūčio 15 dieną, Washington Heights miškuose, 107 ir Racine Ave.

Dainuos "Ateities Žiedo" Vaikų choras ir kalbės drg. M. Zaldegas. Bus da ir kitokių pamarginimų.

Kviečia Rengimo Komitetas.

Draugai ir draugės, aukos (\$28.55) surinktos rugp. 1 d. Jeffersono giriose ir Mildos svetainėje (56.00), pastūstos Liet. K.G. Fond. Išviso pasiūsta \$100. nes prie viršui paminėtų aukų L. D. R. pridėjo \$15.45.

L. D. R. ir S. J. L. Komitetas.

IŠVAŽIAVIMAS.

L. S. J. L. 1 kp., rugpjūčio (Aug.) 15 rengia išvažiavimą Jeffersono giriose. Kalbės d. J. Alsys.

Kviečia Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau apsiėdinui merginos ar našlės, be skirtumo pažvalgu, norinčios gyventi ant farmų. Turi būti nejaunesnė 25 metų amžiaus, nesenesnė 40 metų. Aš esu 40 metų senumo. Atsišaukite, kiekvienai duosiu atsakymą.

STANE DEMONT, R. 3, Box 9, Neponset, Ill.

KAS PAMETĖT!

Nedėlio, 1 d. rugpjūčio, Jeffersono giriose rastas raktas; N. 22012. Atsišaukit į "Vilnies" Adm.

Parsiduoda Automobilius

7 sėdynės, 6 cilindriais. Turi būti greitai parduotas, nes važiuoju į Lietuvą. Mašina naujo modelio ir labai maža vartota. Matyti galima dienomis ir vakarais iki 8 val. 930 W. 35th PLACE, CHICAGO, ILL.

VIENATINĖ LIETUVIŲ

Spaustuvė

ANT BRIDGEPORTO.

Mes spausdiname visokius spaudinius del draugijų ir biznierių. Darbą priimam iš visur. BRIDGEPORT PRINTING HOUSE 3220 SO. WALLACE ST., CHICAGO.

ELEKTRISKU DARBU KONTRAKTORIUS

Suvedu į namus šviesos pajiegą ir suvedu fixtures—lempas visokios rūšies, taipgi įstatau motorus. P. K. MALELO, Tel. Boulevard 1969 3336 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Pigiai ir gražiai atliekame Įvairius Stubų Darbus

Pentiname ir popieruojame kambarius, pentiname ir pališiuojame įvairius stubos rakandus, kaip tai: stalus, kreses, pianus, ir t.t. Taipgi pentiname stubas ir iš lauko.

Kas norite savo stubą perdaryti iš senos į naują, kas norite atnaujinti savo rakandus, kreipkitės pas mus. Darbas bus atliktas, greitai, pigiai ir dailiai.

ST. Meškauskas, J. Jurgaitis & Co.

3752 S. Wallace Street

Tel. Yards 7276.

JUSŲ PINIGAI

yra APSAUGOTI ŠIOJ TVIRTOJ VALSTIJOS BANKOJ. Siunčiame pinigus į Lietuvą ir kitas dalis svieto.

Central Manufacturing District Ban

1112 WEST 35th ST., CHICAGO.

Turtas viršija \$6,000,000.

Tel. Canal 6222

Dr. C.K. Cherry

LIETUVIS DENTISTAS

Valandos: Nuo 9:30 iki 12 dienos ir Nuo 1:00 iki 8:00 val. vakare. 2201 West 22nd ir So. Leavitt gt. CHICAGO, ILL.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3303 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Tel. Boulevard 2160 ir Drover 7027 Valandos: Nuo 9 iki 12 dienos ir nuo 2 iki 9 vak.

Draugų žiniai!

Jau perkėliau savo spaustuvę į didesnę vietą, kur įtaisau daugiau mašinų ir galiu atlikti labai daug spaudos darbų draugijoms ir biznieriams, gražiai, greitai ir pigiai. Darbus galite priduoti ypatingai, laišku ar telefonu. Apkainavimas su teikiama iškalno. Su draugiškumu,

V. SHILEIKA.

CICERO PRINT SHOP

4932 W. 14th St., CICERO, ILL. Tel.: Cicero, 541.

AR NORI BUTI GRAŽI?

tai vartok

"BOTANICAL FACE CREAM"

Tai yra viena iš geriausių žolių, katra auga Europoj ir Amerikoje; liko iš tirta kaip geriausia Dovan Gamos! pagrįžinti veidą: gydo spuogus, pralaina nuodegimo saulės, duoda labai baltą ir jaunu nurodantį veidą; kainu tikai \$1.00 su prisuntimu per paštą. Adresuok:

Z. W. LUKAS,

3402 Lowe Ave., Chicago, Ill.